

УДК 356.33 (477)

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО РЕФОРМУВАННЯ МЕДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

Шекера О.Г., доктор медичних наук, професор

Національна медична академія післядипломної освіти імені П.Л. Шупика

Міжнародна громадська організація – «Міжнародна асоціація «Здоров'я суспільства»

Резюме: Реформування і розвиток медичної служби Збройних Сил України необхідно здійснювати з метою підвищення рівня соціального захисту військовослужбовців шляхом збереження рівня та поліпшення умов надання гарантованої медичної допомоги військовослужбовцям у медичних закладах Міністерства оборони України, посилення правової та економічної зацікавленості закладів охорони здоров'я та військовослужбовців в охороні здоров'я шляхом формування додаткового позабюджетного джерела фінансування медичних закладів, для чого необхідно провести експеримент з медичного страхування осіб, що проходять службу та працюють в системі Збройних Сил України.

Ключові слова: реформування системи медичного забезпечення Збройних Сил, медичне страхування військовослужбовців Збройних Сил.

Резюме: Реформирование и развитие медицинской службы Вооруженных Сил Украины необходимо осуществлять с целью повышения уровня социальной защиты военнослужащих путем сохранения уровня и улучшения условий предоставления гарантированной медицинской помощи военнослужащим в медицинских учреждениях Министерства обороны Украины, усиления правовой и экономической заинтересованности учреждений здравоохранения и военнослужащих в охране здоровья путем формирования дополнительного внебюджетного источника финансирования медицинских учреждений, для чего необходимо провести эксперимент по медицинскому страхованию лиц, которые проходят службу и работают в системе Вооруженных Сил Украины.

Ключевые слова: реформирование системы медицинского обеспечения Вооруженных Сил, медицинское страхование военнослужащих Вооруженных Сил.

Summary: Reforming and Development of the Medical Service of the Armed Forces of Ukraine should be implemented in order to improve of social protection of soldiers by maintaining of the level and improving of the conditions of providing guaranteed medical care in health facilities of the Ministry of Defense of Ukraine, strengthening the legal and economic interest of health facilities and soldiers in healthcare by forming additional extra-budgetary sources of financing of medical institutions, which need to experiment with health insurance of persons serving and working in the Armed Forces of Ukraine.

Keywords: the Armed Forces health system reforming, health insurance of soldiers of the Armed Forces.

Перехід до ринкових відносин і відповідне реформування державних структур, у тому числі і Збройних Сил України, обумовили необхідність посилення соціально-економічної захищеності військових. Праця військовослужбовців відноситься до специфічної сфери зайнятості, вони виконують соціально-відповідальні функції, покладені на них державою і суспільством і, як і всі люди, потребують предметів споживання, послуг, житла, необхідних їм для якісного виконання військового обов'язку. Неможливість задовольнити ті або інші потреби позначається на повноті та якості виконання ними своїх професійних обов'язків.

У практиці, особливо в розвинутих країнах, проблеми соціальної захищеності військових вирішуються шляхом комплексної взаємодії всіх чинників, які забезпечують цій категорії нормальні умови для повсякденної життєдіяльності і якісного виконання покладених на них специфічних задач.

На даний час в Україні права і соціально-економічні гарантії військових визначені пакетом законів, що юридично забезпечують середній рівень задоволення їхніх потреб. Але практично реалізувати вимоги цих законів з деяких напрямків надзвичайно важко. Це стосується питань забезпечення житлом, працевлаштування членів сімей військових, що

звільняються, соціально-побутове обслуговування та медичне забезпечення військовослужбовців усіх категорій і військових пенсіонерів. Перераховані основні проблеми соціальної захищеності не виключають наявності інших, вплив яких на військових у певні періоди часу можуть бути більш значними. Тому важливо виходити з того, що військовослужбовці – це одна з категорій трудових ресурсів, що зобов'язана виконувати свої функціональні обов'язки, жертвуючи, якщо знадобиться, життям.

Більш детально розглянемо одну, на наш погляд, з найважливіших проблем – реформування системи медичного забезпечення Збройних Сил України. Базисні позиції стратегії формування і покращання рівня або модусу здоров'я військовослужбовців і, звичайно, реформування системи військової охорони здоров'я в Збройних Силах України, визначаються політикою держави, і в першу чергу Міністерством оборони України та Міністерством охорони здоров'я України, яка формується в результаті глибокого вивчення і аналізу цього питання на даний час в Україні.

Основні завдання і рекомендації щодо політики держави у сфері забезпечення здоров'я військовослужбовців розраховані на адаптування їх до умов країни зі збереженням загальноєвропейських посилок: постаріння населення, зниження народжуваності, підвищення смертності, технізація та подорожчання медичних послуг, стресогенність соціальних умов, підвищення рівня освіченості населення і обізнаності з основ медичних знань. На сьогодні, за статистичними матеріалами Міністерства охорони здоров'я України, відбувається подальше погіршення стану здоров'я населення країни, зокрема стану здоров'я молоді, яка призначається для комплектування Збройних Сил України. Значно збільшилась серед молоді кількість хворих на так звані, соціально-небезпечні хвороби: туберкульоз, ВІЛ-інфекцію/СНІД, вірусні гепатити та інші. За результатами статистичних даних, близько 30% допризовників під час приписки до призовних дільниць потребують лікування, тобто комплектування Збройних Сил України здоровим, фізично міцним молодим поповненням стає проблематичним.

У провідних країнах світу, спостерігається підвищення вимог щодо рівня здоров'я і підвищується ціна відновлення та підтримки здоров'я. Ці фактори певним чином утворюють мотивацію реформування систем охорони здоров'я як на макрорівні національних проблем і проблем управління, так і на мікрорівні відомчих служб охорони здоров'я.

Система військової охорони здоров'я, яка функціонує на сьогодні в Збройних Силах України, спрямована, головним чином, на надання медичної допомоги хворій людині і практично не виконує таку функцію як, власне, охорона здоров'я. Але за сучасних високих коштовних технологій надавати якісну медичну допомогу система військової охорони здоров'я теж не спроможна. Тому виникла нагальна потреба такої перебудови системи військової охорони здоров'я в Збройних Силах України, яка була б адекватна потребам військовослужбовців і можливостям держави.

У країнах Європи в питаннях ефективності реформ і, відповідно, підвищення рівня здоров'я, великого значення надається стратегії активної участі людини у збереженні і зміцненні власного здоров'я.

Функціональний ланцюжок ланок охорони здоров'я: **УКРІПЛЕННЯ ЗДОРОВ'Я – ПРОФІЛАКТИКА ЗАХВОРЮВАНЬ – ДІАГНОСТИКА – ЛІКУВАННЯ – РЕАБІЛІТАЦІЯ** розглядається як цілісна система, в якій ослаблення однієї ланки підсилює напругу в інших, а кінцевим результатом є здоров'я і тривалість життя людини. Акцент на першу ланку системи сприяє активній участі військовослужбовця в побудові і охороні особистого здоров'я.

Новий погляд на здоров'я, яке включає умови фізичного середовища, а також соціально-економічні умови існування групи людей, популяції і, врешті, населення в цілому, дозволяє також говорити про збереження здоров'я нації за умов активної участі в цьому процесі населення України.

Враховуючи орієнтацію реформи Збройних Сил України на європейські стандарти, є всі підстави вважати, що реформування військово-медичної сфери повинно здійснюватись на науково-обґрунтованих засадах створення нової моделі охорони здоров'я військовослужбовців – зразка 2010 р.

Нова модель системи воєнної медицини – структурно організована цілісність, яка включає об'єднану в єдину цілеспрямовану сукупність функціонально орієнтованих процесів, дій, сил та засобів в їх взаємопов'язаності та взаємообумовленості, причинно-наслідкових зв'язках та відношеннях.

Головна мета створення вказаної системи – попередити, обмежити і максимально скоротити масштаби ураження військ у мирний та воєнний час шляхом створення гарантованих можливостей щодо організованого реагування сил та засобів військово-медичної служби. Діапазон мети включає забезпечення високої якості лікувально-евакуаційних, санітарно-гігієнічних та протиепідемічних заходів, усіх компонентів процесу медичного забезпечення на підставі адекватного рівня організації, наявності сучасного технічного оснащення, всебічного ресурсного забезпечення як факторів, які базуються на передових науково-теоретичних розробках.

Система воєнної медицини є високоорганізованою, професійно і ресурсно потужною, в цілому готовою бути найбільш ефективним елементом державної системи охорони здоров'я в мирний та воєнний час.

На сьогодні пріоритетними напрямками реформування медичного забезпечення Збройних Сил України можуть стати наступні завдання щодо досягнення високого рівня здоров'я військовослужбовців (табл. 1).

Дані наведеної таблиці свідчать про новий підхід до проблеми збереження здоров'я допризовної молоді та військовослужбовців з позицій того, що здоров'я людини формується не тільки спадковими факторами, але й соціальними умовами та способом життя. Методологічно використовується системний підхід до вивчення впливів на рівень здоров'я, шляхів його оптимізації. Системний підхід включає в проблему підтримки здоров'я допризовної молоді та військовослужбовців Збройних Сил України крім безпосередньо галузі охорони здоров'я, також галузей освіти, культури, соціального забезпечення та інші.

Безперечно, першою умовою формування оптимального рівня здоров'я є необхідне економічне забезпечення, але воно може реалізуватись через забезпечення допризовної молоді та військовослужбовців необхідними побутовими умовами, комунальними послугами, екологічно безпечними продуктами харчування. Усе це можливе лише за умови чітких міжгалузевих механізмів, що забезпечують контроль і реалізацію політики збереження здоров'я населення України.

Концептуальні пропозиції щодо досягнення поставленої мети в умовах недостатнього бюджетного фінансування необхідно здійснювати з концентрацією зусиль і державних коштів на найбільш важливих програмах і проектах пріоритетних напрямків розвитку військово-медичної галузі.

У цілому система воєнної медицини повинна бути ефективною, стійкою, гнучкою, надійною, дійовою і оперативно керованою, яка забезпечує реалізацію розглянутого спектру цільових установок усім комплексом елементів, які складають цю систему.

Виконання одного з головних завдань впровадження ефективної системи управління, визначення основ, принципів та стандартів медичного забезпечення дає можливість раціонально реорганізувати структуру військово-медичних закладів та установ.

На сьогодні державна політика щодо створення єдиного медичного простору, ліквідація вузьковидових підходів та територіальний принцип організації роботи військово-медичних закладів дозволяють оптимізувати структуру медичного забезпечення, досягти уніфікації, скорочення структур та чисельності особового складу медичних частин та закладів Збройних Сил України, яка на сьогодні складає близько 6% від загальної чисельності Збройних Сил, що не відповідає стандартам провідних країн НАТО (до 8%), і забезпечити інтеграцію ресурсів, сил та засобів медичного забезпечення, їх комплексного використання в інтересах усіх військових організацій, які дислокуються в межах визначеної території.

Мета реформування – створення доступної, універсальної, багатопрофільної, ефективної системи охорони здоров'я, яка передбачає надання медичної допомоги за територіальним принципом.

На наш погляд, військово-медична служба Збройних Сил України зразка 2015 р. повинна безпосередньо підпорядковуватися заступнику Міністра оборони України. У видах Збройних Сил України, оперативних командуваннях та територіальних органах управління, всі медичні частини та заклади по вертикалі повинні бути підпорядковані Департаменту охорони здоров'я Міністерства оборони України. У той же час, медична служба військових частин через територіальні медичні органи управління – підпорядковується з медичних питань Департаменту охорони здоров'я Міністерства оборони України, а з питань проходження служби – командирам частин.

З метою підвищення рівня соціального захисту військовослужбовців шляхом збереження та підвищення рівня гарантованої медичної допомоги в медичних закладах Міністерства оборони України та поліпшення умов надання медичної допомоги військовослужбовцям, забезпечення умов збереження та розвитку системи охорони здоров'я Збройних Сил України шляхом формування додаткового позабюджетного джерела фінансування її медичних закладів, посилення правової та економічної заінтересованості закладів охорони здоров'я та військовослужбовців в охороні здоров'я необхідно провести експеримент з медичного страхування осіб, які проходять службу та працюють в системі Збройних Сил України.

Медичне страхування передбачає: накопичення страхових внесків військовослужбовців; посередницьку діяльність страховика в організації та фінансуванні програми медичної допомоги військовослужбовцям; проведення розрахунків за медичну допомогу, надану застрахованим та контроль за її обсягом і якістю. Механізм медичного страхування дозволяє, акумулюючи незначні за розміром страхові платежі за кожного застрахованого, забезпечити оплату вартості медичної допомоги, наданої застрахованому військовослужбовцю, у повному обсязі. При цьому, чим більший контингент військовослужбовців вдасться охопити медичним страхуванням, тим більш сталим буде фінансове наповнення системи та кращою медична допомога, що надається військовою медициною. Вирішити це питання дозволить лише колективна форма обов'язкового медичного страхування (рис. 1).

Кожний застрахований військовослужбовець отримає реальну можливість, у разі потреби, звернутися за медичною допомогою до будь-якої медичної установи як Міністерства оборони України, так Міністерства охорони здоров'я України. У свою чергу, медичний заклад одержить гарантовану оплату за надану медичну допомогу від страхової компанії, яка повинна ретельно контролювати результати та якість лікування, аналізувати витратну ефективність лікувального процесу. За таких умов лікувально-профілактичні установи стають зацікавлені у скороченні термінів перебування хворих на ліжку, у підвищенні якості та ефективності надання медичної допомоги. З часом накопичений досвід роботи в умовах медичного страхування дасть змогу лікувально-профілактичним установам Міністерства оборони України вдало конкурувати з іншими державними, комунальними та недержавними закладами охорони здоров'я на ринку медичних послуг. Оплату наданої медичної допомоги буде здійснювати страховий ПУЛ. Страхові компанії доцільно обирати на конкурсних засадах.

Значна частина коштів, сплачених застрахованими як страхові внески на медичне страхування, потрапить до медичних установ системи Міністерства оборони України, що дозволить компенсувати нестачу бюджетних коштів. Впровадження медичного страхування не передбачає скорочення бюджетних асигнувань, які виділяються на фінансування системи медичного забезпечення Збройних Сил України.

Результатом реформування та розвитку медичної служби Збройних Сил України буде: створення єдиного медичного простору під керівництвом Департаменту охорони здоров'я Міністерства оборони України та передбачення у штатах Генерального штабу, командувань видів Збройних Сил військово-медичних управлінь з медичних питань, які організують взаємодію з Департаментом охорони здоров'я;

впровадження сучасної системи надання кваліфікованої і спеціалізованої медичної допомоги, лікування, реабілітації хворих за територіальним принципом (створення 2 видових і 3 територіальних центрів військової медицини);

формування ефективної в економічному плані системи медичного забезпечення за рахунок введення єдиного бюджету медичної служби (діяльність військових госпіталів на даний час здійснюється в умовах недостатнього бюджетного фінансування, що позначається на лікувально-діагностичній роботі) та запровадження медичного страхування всіх категорій військовослужбовців та працівників Збройних Сил України;

створення єдиного в Збройних Силах України Національного військово-медичного центру на базі Головного військового клінічного госпіталю МО України, НДІ проблем військової медицини ЗС України та частин центрального підпорядкування Київського військового гарнізону, відповідно до діючих нормативно-правових актів, а також новостворених;

формування сучасної системи медичного забезпечення, де військово-медичні заклади повинні стати Центрами здоров'я, і окрім своїх специфічних завдань, проводити роз'яснювальну роботу щодо державної політики в охороні здоров'я і її реформування, а також всебічно сприяти індивідуальному і суспільному здоров'ю, які продиктовані сучасними вимогами перед суспільством, а також науково-організаційними основами системи медичного забезпечення Збройних Сил України. Подібна постановка завдань та вибраний шлях повинні базуватися на результатах сучасної науки і техніки щодо створення реальних організаційних, матеріально-технічних та інших ресурсних передумов, та мати достатнє фінансово-економічне обґрунтування системи медичного забезпечення ЗС України.

Таким чином, сучасна система медичного забезпечення крім відповідної організаційно-штатної структури служби повинна мати передові технічні засоби, які функціонально і технологічно об'єднані в інтересах завдань цілісного медичного процесу.

На сьогодні існуюча економічна модель системи медичного забезпечення Збройних Сил України не відповідає вимогам її ефективної роботи (за програмою коду економічної класифікації видатків 210180 "Медичне лікування та обслуговування особового складу Збройних Сил України" обсяги фінансування медичної служби для закупівлі медичного майна протягом останніх 5 років щорічно складали близько 6% від загальної потреби). У діючій системі Департамент фінансування МО України фінансував усі підпорядковані військові частини за всіма статтями кошторису за виключенням: ст. 0629 – лікувальні витрати, ст. 2729 – оплата медичного майна, ст. 1629 – утримання військових санаторіїв, ст. 4729 – утримання військових складів.

Але нестача коштів та відсутність безпосереднього управління цим напрямком з боку Департаменту охорони здоров'я Міністерства оборони України призводив до низької ефективності фінансово-економічної діяльності всіх частин, закладів та установ медичної служби Збройних Сил України. Пропонується створити окремий рахунок Департаменту охорони здоров'я Міністерства оборони України здійснюватися пряме фінансування підпорядкованих медичних частин та закладів з врахуванням потреб життєдіяльності кожної медичної частини та установи окремо. З урахуванням зазначеного та в результаті проведених досліджень нами встановлені пріоритетні джерела фінансування медичної служби Збройних Сил України (рис. 2).

На наш погляд, з метою економії коштів, доцільно провести оптимізацію чисельності працівників медичних частин та закладів Збройних Сил України, а понадлімітну частину особового складу медичної служби утримувати за рахунок надання платних послуг стороннім організаціям та юридичним особам. Надання вказаних послуг необхідно узаконити додатковими нормативно-правовими актами.

Таблиця 1

**ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МІЖ НАЦІОНАЛЬНИМИ ТА ВІДОМЧИМИ ЗАВДАННЯМИ ЩОДО ДОСЯГНЕННЯ ВИСОКОГО РІВНЯ ЗДОРОВ'Я
ДЛЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ**

№ з/п	Пріоритетні напрямки реформування медичного забезпечення ЗС України	Основні моменти завдання	10 головних завдань
1.	Солідарність в інтересах охорони здоров'я	Обмін інформацією, ідеями, ресурсами, знаннями та досвідом.	1. Посилення справедливості в питаннях охорони здоров'я
2.	Рівноправ'я в питаннях охорони здоров'я	Зменшення соціальних та економічних розбіжностей між окремими групами населення, в т.ч. і військовослужбовців Збройних Сил України, за допомогою відповідної політики, законодавства та дій.	
3.	Здорові засади життя	Доступ до високоякісної служби охорони здоров'я військовослужбовців-жінок (матері та дитини). Інвестування в соціальне та економічне благополуччя сімей військовослужбовців.	2. Покращання можливостей для підвищення якості життя
4.	Здоров'я молоді (допризовного та призовного контингенту)	Створення безпечних та корисних для здоров'я фізичних, соціальних та економічних умов життя	
5.	Збереження здоров'я в похилому віці (військових пенсіонерів)	Укріплення та охорона здоров'я на протязі всього життя (протягом військової служби та після звільнення з лав Збройних Сил). Забезпечення умов для більшої соціальної захищеності людей похилого віку (військових пенсіонерів).	
6.	Скорочення розповсюдження інфекційних захворювань серед населення країни, у тому числі і військовослужбовців	Національні узгоджені стратегії в галузі епідагляду, імунізації та боротьби з інфекційними хворобами. Повна або часткова ліквідація полімієліту, кору та правцю новонароджених	3. Повернути назад глобальні тенденції основних пандемій
7.	Зменшення кількості неінфекційних захворювань серед населення країни, у тому числі і військовослужбовців	Попередження і боротьба з основними факторами ризику неінфекційних захворювань Суспільна політика з укріплення здоров'я, національний рух за здоровий спосіб життя	4. Повна або часткова ліквідація певних захворювань
8.	Покращання стану психічного здоров'я серед військовослужбовців	Створення умов життя та праці, які приймають укріпленню соціальних зв'язків та сплоченості. Високоякісні служби для осіб з психічними проблемами в Збройних Силах України	
9.	Зменшення травматизму в результаті нещасних випадків у побуті та під час бойових дій серед військовослужбовців	Збільшення акценту на питаннях забезпечення безпеки і соціальної згуртованості у побуті та під час виконання бойових завдань у миротворчих операціях	
10.	Здорове та безпечне фізичне середовище в Збройних Силах	Відомчі та національні плани дій щодо поліпшення гігієни навколишнього середовища. Правові і економічні механізми, які дозволяють зменшити виробництво відходів і забруднення навколишнього середовища	5. Покращання доступу до комунальних послуг
11.	Дотримання здорового способу життя	Дії, які спрямовані на полегшення сприяння здорового вибору стосовно харчування, фізичних вправ і сексуальності	6. Сприяння здоровому способу життя

12.	Зменшення шкоди, що спричинена вживанням алкоголю, речовинами, які викликають залежність, та тютюнопалінням	Розробка і здійснення комплексних стратегій, направлених на попередження розвитку залежності та лікування її жертв	
13.	Поліпшення умов навколишнього середовища	Створення багатосекторальних механізмів, які дозволяють зробити більш здоровими житлові приміщення, місця занять у пунктах дислокації та польових умовах	
14.	Державні зобов'язання відносно забезпечення здоров'я військовослужбовців	На підставі оцінки впливу того чи іншого виду діяльності на здоров'я військовослужбовців усі міністерства і відомства держави повинні взяти на себе відповідальність за той вплив на здоров'я, який спричиняє їх діяльність	
15.	Інтегрований сектор військової охорони здоров'я	Медична допомога для військовослужбовців усіх категорій, яка підтримується гнучкими системами направлення і лікування хворих як в цивільних, так і у військових стаціонарах.	7.Покращання доступу до якісної медичної допомоги
16.	Питання управління і забезпечення якості медичної допомоги військовослужбовцям	Проведення реорганізації військово-медичних структур та визначення нової ролі органів управління системою охорони здоров'я Міністерства оборони України зразка 2010 року. Використання кінцевих результатів з точки зору здоров'я як основного критерію для управління програмами розвитку охорони здоров'я і медичним обслуговуванням	
17.	Фінансування служб військової охорони здоров'я і виділення державних ресурсів	Створення систем фінансування військової охорони здоров'я, які сприяють всезагальному охопленню, солідарності і сталості. Розробка нової економічної моделі системи охорони здоров'я МО України з урахуванням медичного страхування військовослужбовців.	
18.	Розвиток медичних кадрових ресурсів для військової охорони здоров'я	Навчання військових медиків на основі принципів ЗДВ Навчання військових медиків медичному забезпеченню Збройних Сил України таким чином, щоб вони були спроможні захищати і підтримувати інтереси військової охорони здоров'я на будь-якому рівні (від відомчого до національного)	
19.	Наукові дослідження і інформація з питань військової охорони здоров'я	Формування політики в області наукових досліджень з врахуванням потреб ЗДВ Створення механізмів, які дозволяють базувати практику на наукових даних	8. Впровадження систем медінформації в Збройних Силах України 9. Підтримка наукових досліджень у системі військової охорони здоров'я
20.	Мобілізація зусиль усіх гілок влади України в інтересах військової охорони здоров'я	Приведення законодавчої бази в області охорони здоров'я військовослужбовців у відповідність до вимог євроатлантичної інтеграції. Пропаганда, створення об'єднань та спільних дій в інтересах здоров'я. Усі гілки влади України і відповідальні особи визначають взаємну вигоду інвестування в здоров'я населення в використовують ці знання на практиці	10. Розробка, здійснення і моніторинг політики здоров'я для військовослужбовців
21.	Політика і стратегії досягнення високого рівня здоров'я для військовослужбовців	Політика ЗДВ (з її задачами і показниками) повинна бути розроблена і здійснена на всіх рівнях (від національного до відомчого), із забезпеченням участі відповідних організацій	

Страхователі		Страхові медичні організації		Військовослужбовці		Військові та цивільні медичні установи					
Міністерство оборони України Військові підприємства, установи, частини Окремі військовослужбовці		Юридичні особи, які здійснюють медичне страхування за державними ліцензіями									
Договір про медичне страхування				Договір на надання медичних послуг				Страховий медичний поліс			
є угодою між страхователем і страховою медичною організацією, за якою страхова медична організація зобов'язується організувати і фінансувати надання застрахованому контингенту медичну допомогу визначеного обсягу і якості. Вступає в силу з моменту сплати першого страхового внеску, якщо інше не передбачене договором		Зміст: найменування сторін; термін дії договору; чисельність застрахованих; розмір, термін та порядок сплати страхових внесків; перелік медичних послуг; права та обов'язки, відповідальність сторін; інші умови		угодою між страховою медичною організацією та медичною установою, за якою медична установа зобов'язується надавати застрахованому контингенту медичну допомогу визначеного обсягу і якості в конкретний термін		Зміст: найменування сторін; чисельність застрахованих; види лікувально-профілактичної допомоги (медичних послуг) вартість робіт та порядок розрахунків; порядок контролю якості медичної допомоги та використання страхових засобів; відповідальність сторін; інші умови		документ, який посвідчує заключення договору з обов'язкового чи добровільного медичного страхування громадян (військовослужбовців). Видається військовослужбовцям особисто. Має силу на усій території України, а також інших держав, з якими Міністерство оборони та страхові медичні організації мають угоди щодо медичного страхування			

Рис. 1. Суб'єкти медичного страхування в системі Міністерства оборони України

У той же час, медичне забезпечення членів сімей військовослужбовців, пенсіонерів, учасників бойових дій та членів їх сімей, інших категорій, які користуються правом лікування в медичних закладах Збройних Сил відповідно до чинного законодавства України, здійснювати за рахунок цільових програм фінансування із статей бюджету України, спрямованих на соціальний захист цих категорій.

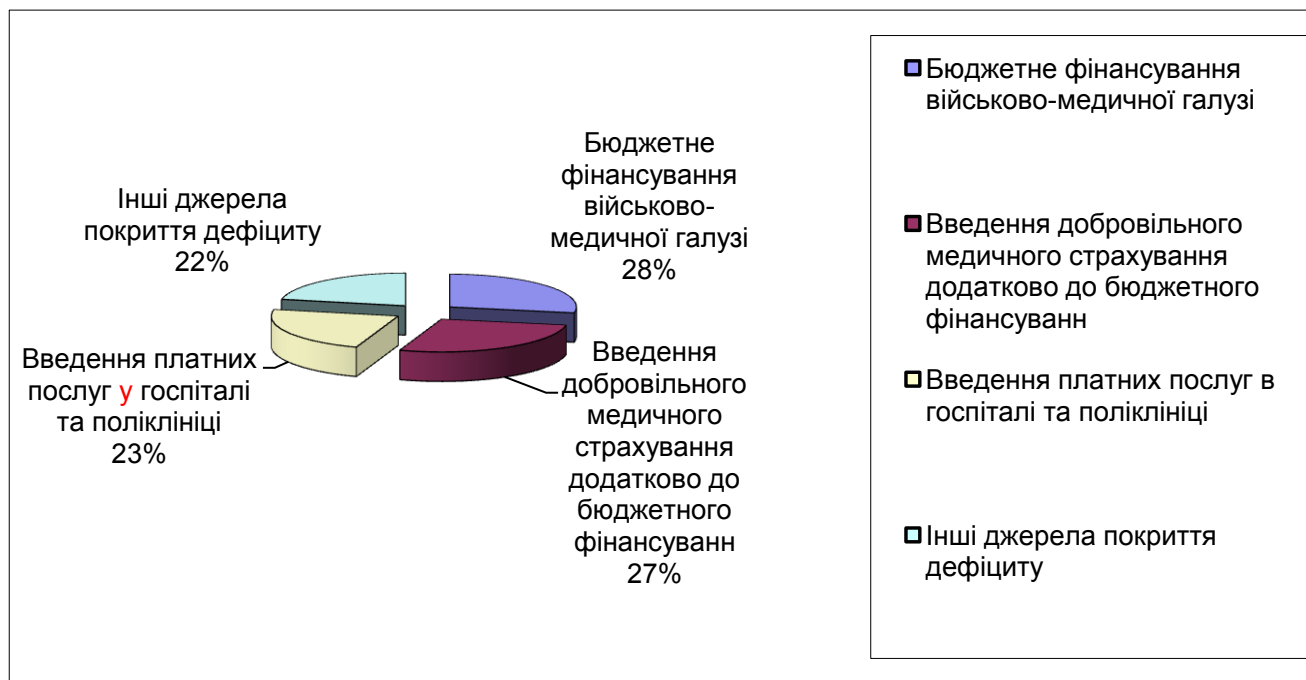

Рис. 2. Пріоритетні джерела фінансування медичної служби ЗС України

Концептуальні положення реформування медичного забезпечення Збройних Сил України базуються на розумінні того, що створення сучасної системи охорони здоров'я військовослужбовців може бути можливим тільки за допомогою використання наукових знань і заснованих на них нових технологій, здатних сприяти вирішенню критично важливих проблем, забезпеченню першочергових потреб, що дасть можливість здійснювати медичне забезпечення особового складу Збройних Сил України та військових пенсіонерів у повному обсязі та відповідної якості.

Література

1. Білий В. Я., Пасько В. В. Головні напрямки будівництва і розвитку військової медицини в Україні // Актуальні проблеми військової медицини / За ред. В. Я. Білого. – К., 1995. – С. 5–7.
2. Білий В. Я., Вовкодав М. М. Інтегрована система охорони здоров'я військовослужбовців у забезпеченні боєготовності Збройних Сил України // Наука і оборона. – 1999. – № 1. – С. 49–54.
3. Политика европейских государств в области здравоохранения (Люблинская хартия). – Европейское бюро ВОЗ, 1999, 10 с.